

УДК 343.14+340.1+342.5+7

Кириченко Олександр Анатолійович –

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри права факультету економіки і права,
Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика*

Oleksandr A. Kirichenko –

*doctor of juridical sciences, professor,
Head of the Department of Law,
Faculty of Economics and Law
of Philip Orlyk International Classical University
(2 Kotelnikova Street, Mykolaiv, Ukraine, 54003)
alankir23@ukr.net <https://orcid.org/0000-0002-8748-6431>*

Ланцедова Юлія Олександрівна –

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права і процесу
юридичного факультету
Національного авіаційного університету*

Yulia O. Lantsedova –

*candidate of juridical sciences, associate professor,
Associate Professor of the Department of Criminal Law and Procedure
of Law Faculty
National Aviation University
(1 Liubomyra Huzara Avenue, Kyiv, 03680, Ukraine)*

lua1906@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-5463-6261>

Бідей Олександр Миколайович –

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права факультету економіки і права,
Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика*

Oleksandr M. Bidei –

*candidate of juridical sciences, associate professor,
Associate Professor of the Department of Law
Faculty of Economics and Law
of Philip Orlyk International Classical University
(2 Kotelnikova Street, Mykolaiv, Ukraine, 54003)
bideialexander57@gmail.com <https://orcid.org/0000-0003-0895-6023>*

Розвиток інноваційної класифікації юридичних наук на підставі їхніх гіпергрупових завдань і деяких інших взаємопов'язаних положень теорології юриспруденції

Запропоновано розвиток та подальша наукова апробація розробленої спільними зусиллями представників наукової школи юриспруденції професора Аланкіра інноваційна класифікація юридичних наук в контексті їхніх базисних основних гіперзавдань. Стисло викладений варіант даної класифікації в контексті правотворчої і правозастосовчої діяльності чи правознавства та антиделіктної діяльності чи антиделіктології. Розкрита інноваційна сутність теорологічних юридичних наук і кожної із груп базисноантиделіктних, процедурних і методичних юридичних наук.

Ключові слова: інноваційна класифікація юридичних наук; теоретичні юридичні науки; регулятивні юридичні науки; базисноантиделіктні юридичні науки; процедурні юридичні науки; методичні юридичні науки.

O.A. Kirichenko, Yu.O. Lantsedova, O.M. Bidei Development of Innovative Classification of Juridical Sciences on the Basis of Their Hypergroup Tasks and Some Other Theory Theoretical Provisions of Jurisprudence

The development and further scientific approbation of the innovative classification of juridical sciences in the context of their basic main hypertasks, developed by the joint efforts of representatives of the scientific school of jurisprudence of Professor Alankir, with a division into such hypergroups of juridical sciences, as theoreticology juridical sciences, regulatory juridical sciences and antidelictual juridical sciences, and with the further division of the latter into from hypergroups to such groups of juridical sciences, as basicantidelictual (accompanying, mono-antidelictual, regulatory-antidelictual) juridical sciences, procedural (accompanying, mono-antidelictual ct, regulatory-antidelictual, additional) juridical sciences and methodical juridical sciences (mono-sciences, poly-sciences, poly-science areas).

It is noted, that the innovative classification of juridical sciences, similar to the well-known table of chemical elements of D.I. Mendeleeva reveals the actual theoretical foundations of each of the existing separate juridical sciences, shows which are the newest juridical sciences, in which hypergroup and group, with which actual theoretical foundations and «scientific product» should appear in the future is indicated.

A variant of this classification in the context of law-making and law-enforcement activities or jurisprudence is briefly described, with a division into legal juridical sciences (basic anti-tort juridical sciences, procedural juridical sciences, regulatory legal sciences; in a known aspect – theoreticology juridical sciences), the main «scientific product» of which should eventually become - final development of the corresponding codified legal act (code), and non-legal juridical sciences (methodical juridical sciences; in a known aspect – theoreticology juridical sciences), the tasks of which are already in the context of only anti-tort problems of juridical activity.

Similarly, a variant of the same classification was considered in the context of antidelictual activity or antidelictology, further divided into antidelictual juridical sciences (basicantidelictual juridical sciences, procedural juridical sciences, methodical juridical sciences; in a known aspect - theoreticology juridical sciences) and non-antidelictual juridical sciences (regulatory juridical sciences; in the known aspect - theoreticology juridical sciences).

The innovative essence of theoretical juridical sciences and each of the groups of basicantidelictual, procedural and methodical juridical sciences is revealed.

It is emphasized, that a number of fundamentally reformed or new juridical sciences should appear among the theoreticology juridical sciences, in particular, philosophy of jurisprudence instead of philosophy of law; political science of jurisprudence - political science of law or juridical political science or theory of the state within the framework of such a traditional, already long outdated, not only content-wise, but also conceptually, theoretical juridical science, as «Theory of the state and law»; sociology of jurisprudence - sociology of law; juridical economics - based on political economy; theory of jurisprudence - theories of law within the framework of the same traditional theoretical juridical science «Theory of State and Law»; History of domestic political science and theorology of jurisprudence - History of the state and law of Ukraine; History of foreign political science and theorology of jurisprudence - History of the state and law of foreign countries; History of juridical teachings - History of juridical and political teachings; etc.; and among the theological juridical polysciences - a number of non-existent now, but absolutely necessary for the proper development of jurisprudence, such collections of knowledge as philology of jurisprudence, pedagogy of jurisprudence, media of jurisprudence or juridical journalism, etc.

It is noted, that among the regulatory juridical sciences, the theory of state-legal administration should appear instead of the so-called «state administration», which, as a system of sciences proper, must be returned to the «bosom» of jurisprudence.

The essence of such innovative or radically reformed antidelictual juridical sciences, polysciences and polyscientific directions, as Theory of antidelictual information, Constitutional, Anticriminal, Administrative, Labor, De-facto property-contractual and De-jure property-contractual field of law and judicial procedure,

Ordistic, Correctional-labor and Executive judicial procedure with relevant codes, Criminology, Ordistics, Delictology, etc. is considered.

Keywords: *an innovative classification of judicial sciences; the theoretology judicial sciences; the regulatory judicial sciences; the basicantidelictual judicial sciences; the procedural judicial sciences; the methodical judicial sciences.*

Постановка проблеми. Незважаючи на те, що на сьогодні авторам відомо вже **декілька сотень класифікацій юридичних наук (права) у цілому** [12, с. 882-1753; 22, с. 223-483; та ін.], всі вони побудовані в традиційному і застарілому підході, принципово однаково успадковують загальні недоліки і можуть бути зведені до наступної схеми класифікаційного поділу: 1. Історичні юридичні науки. 2. Теоретичні юридичні науки. 3. Галузеві юридичні науки. 4. Міжгалузеві юридичні науки. 5. Спеціальні або/та прикладні юридичні науки. 6. Міжнародні юридичні науки [12, с. 23; 22, с. 223-483].

Причому, наприклад, В.К. Бабаєв, виступаючи редактором підручника із так званої Теорії держави і права, в якому достатньо представницький авторський колектив в межах теми про правосвідомість, правову культуру та правове виховання, що саме по собі вже містило в собі надто застарілі найменування вказаних власне юридичних категорій¹ і визначення сутності низки тісно пов'язаних з даною проблематикою фактично надто важливих для відмежування від псевдонаукової юридичної діяльності («юрідико-наукової словесної діареї») юридичних категорій: й закономірно знову – про власне правовий

нігілізм, правовий ідеалізм чи правовий романтизм, правову демагогію, правовий дилетантизм, юридичний фетишизм, правовий цинізм та ін. [21, с. 311-317], тут же викладає не менш архаїчну та аналогічну викладеному вище узагальненому варіанту традиційного розуміння даної проблеми вже власний, підготовлений, мабуть й всі без виключення інші положення даного підручника, «з урахуванням сучасних вимог» власне вже у 2023 року, варіант класифікації юридичних наук [21, с. 26].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Власне тому привертають до себе увагу чисельні публікації, перш за все, таких представників наукової школи юриспруденції професора Аланкіра, як О.А. Кириченко та Ю.О. Кириченко (Ланцедової) [12, с. 882-1753; 22, с. 223-483; та ін.], в яких вже з 2000 р. ставилося питання щодо подолання вказаних недоліків у контексті удосконалення системи власне юридичних наук (юриспруденції) у цілому на принципово новому переосмисленні завдань та об'єктів даного виду суспільних наук, врахування єдиної, а не декількох основ для цієї класифікації, надання їй всеохоплюючого і перспективного вигляду, коли б **такий**

¹ Що саме по собі вже викладене достатньо архаїчно. І вже давно, коли будь-хто з юристів мали б зрозуміти фактичний поділ всіх юридичних наук і відповідних юридичних категорій на правові і умовно неправові та на антиделіктні і умовно «безделіктні», а значить й частковість поняття «правові» у порівнянні з поняттям «юрідичні», хоча б з 2013 р. з моменту початку довгострокової надто широкої наукової апробації, коли, перш за все, була виставлена і не менше п'яти років поспіль знаходилася на сайті матеріалів відповідного юридичного конгресу одна із перших гіпердоповідей представників наукової школи юриспруденції професора Аланкіра «**Около двухсот лучших доктрин и концепций юриспруденции научной школы профессора Аланкира (приглашение к дискуссии)**» [5] та у низці наукових статей представників даної наукової школи юриспруденції, **що у 2013 р. спочатку були повернуті редакцією як такі, що не мають будь-якої новизни та цінності, а трохи пізніше все ж таки були опубліковані у провідних російських рецензованих наукових виданнях** [5, с. 101-105; 4, с. 106-110; 13, с. 111-116; 18, с. 9-13; та ін.]. І, зокрема, у вказаній гіпердоповіді за першим номером було наведене наступне визначення

базисних завдань, що мають виконувати всі юридичні науки: 1. Розробка та реалізація ефективного (з найкращими результатами), раціонального (з найменшими витратами) та якісного (за відсутності суперечностей та інших недоліків) правового врегулювання необхідних сторін суспільного життя, тобто права (правотворчість, правозастосування). 2. Розробка та застосування ефективних, раціональних та якісних засобів подолання порушень вказаного правового регулювання, тобто засобів подолання правопорушень (антиделіктологія). 2. Вузівська підготовка та перепідготовка юристів (юрисосвіта). 3. Проведення з цією метою наукових досліджень (юриснаукотворчість) [5, с. 2], а також дві додаткові класифікації юридичних наук в контексті правотворчості та правозастосування на правові юридичні науки (базисноантиделіктні, процедурні, регулятивні) і на умовно позаправові юридичні науки (теорологічні, методичні) та в контексті антиделіктології на антиделіктні юридичні науки (базисноантиделіктні, процедурні, методичні) і на умовно «безделіктні» юридичні науки (теорологічні, регулятивні) [5, с. 30].

класифікаційний поділ подібно загальновідомій таблиці хімічних елементів Д.І. Менделєєва розкриває дійсні теоретичні основи кожної з існуючих окремих юридичних наук, показує, які саме новітні юридичні науки, в якій гіпергрупі і групі, з якими власне теоретичними основами і «науковим продуктом» мають з'явитися у перспективі [10, с. 17-18; 12, с. 26; 22, с. 10].

Непоодинокими є й приклади того, що певні автори, скоріше за все, знаючі викладений інноваційний підхід, що, з однієї сторони, важко спростувати, а з іншої сторони, у контексті існуючого колективного його ігнорування, як це вже було поміж представників наукової школи юриспруденції професора Аланкіра із п'ятикратним повним проходженням Є.В. Кириленком передзахисної процедури із захистом дисертації з цими та іншими такого роду інноваційними підходами [2; 3; та ін.], й боязно підтримати, навіть в останніх підручниках та навчальних посібниках із так званої теорії держави і права або із загальної теорії права уникають висвітлення проблеми класифікації юридичних наук, зводячи її як й у першому вітчизняному підручнику з теорії держави і права власне до переліку і стислої характеристики юридичних наук [1, с. 293-300] чи навіть лише галузей права [24, с. 170-172; та ін.], називаючи іноді тільки конституційне, адміністративне, цивільне і кримінальне право [20, с. 59]; та ін.

Невирішені раніше проблеми. Основними недоліками традиційних класифікацій юридичних наук (права) в цілому, розповсюджених в існуючих підручниках та в іншій навчальній та інформаційно-довідковій, у т. ч. й енциклопедичній, літературі з теорії держави і права [22, с. 223-483], є, згідно результатів спеціального дослідження даної проблеми [7, с. 63; 12, с. 24, 882-1753; 22, с. 8-9, 223-483; та ін.], наступні :

1. Побудова цих класифікацій на :
 1.1. Застарілій і принципово помилковій та необґрунтованій концепції держави і права як основних об'єктів теорії держави і права і, як наслідок, й юридичних наук у цілому [7, с. 63; 22, с. 8].
 1.2. Одночасно декількох класифікаційних основах (що неприпустимо при класифікації будь-яких об'єктів, відношень чи категорій), коли, як бачимо, підставою для виділу першої і

другої з вказаних груп юридичних наук є предмет і метод вивчення тих чи інших суспільних відносин, третьої і четвертої груп – предмет, метод і галузева будова правового регулювання, п'ятої і шостої груп – додатково й сфера спеціального призначення «наукового продукту» цих наук та ін. [7, с. 63; 22, с. 8].
 1.3. Помилковому змішуванню понять «право» і «юридична наука» і зведення останнього з них лише до першого з понять, що було традиційним для перший класифікаційних поділів, але, на жаль, що досить часто представлено у навчальній літературі останніх років видання.

2. Неповнота класифікаційного поділу, який в жодному із традиційних варіантів вирішення даної проблеми не містив у собі перелік всіх без винятку існуючих юридичних наук і, як правило, супроводжується лише орієнтовним перерахуванням тих з юридичних наук, що можуть входити до тієї чи іншої групи.

3. Вказані класифікації не можуть :
 3.1. Показати необхідний розвиток існуючих і практичну потребу негайної появи низки нових юридичних наук чи їх основного «наукового продукту».
 3.2. Чітко визначити завдання, об'єкти, поняття, систему та інші теоретичні категорії юридичних наук у цілому (*базисні завдання* та ін.), їх окремих груп (*групові завдання* та ін.) та кожної окремої юридичної науки (*часткові завдання* та ін.).

4. Традиційні класифікації юридичних наук побудовані на ототожнюванні термінів «теоретичні основи» і «методологія», коли семантичне значення останнього з них має полягати у позначенні вчення лише про методи, що складають тільки частину теоретичних основ юридичних наук у цілому, їх окремих груп чи конкретних юридичних наук [7, с. 63; 12, с. 24; 22, с. 9].

Метою статті є подальший розвиток, презентація і продовження достатньо широкої фахової наукової апробації одного із останніх варіантів інноваційної класифікації юридичних наук на підставі їхніх базисних основних гіперзавдань та деяких інших тісно пов'язаних з цим положень теоретичної юриспруденції [11, с. 29-37; 12, с. 23-31; та ін.] з тим, щоб все же таки започаткувати та достатньо плідно реалізувати широку коректну наукову дискусію з метою розробки загально визнаного варіанту вирішення і, головне впровадження, цих

положень у вітчизняну та світову наукову і як наслідок освітянську юридичну діяльність.

Викладення основного матеріалу. Одну з останніх варіацій розробленої спільними зусиллями О.А. Кириченко, Ю.О. Ланцедової та О.С. Тунтули **інноваційної класифікації юридичних наук на підставі їхніх базисних основних гіперзавдань** (першого і другого базисного основного гіперзавдання юриспруденції) з урахуванням уточненого найменування, поняття, системи, інших основ існуючих і перспективних юридичних наук) [8, с. 68-70; 9, с. 9-13; 10, с. 18-21; 11, с. 29-37; 12, с. 23-31; та ін.] доцільно подати у такій редакції :

1. Теорологічні юридичні науки, тобто науки, які покликані розробити філософські, соціологічні, політологічні, філологічні, психологічні, педагогічні, теорологічні, історичні та інші теоретичні основи щодо раціонального, ефективного та якісного виконання кожного із базисних гіперзавдань юриспруденції та проведення кожного із базисних напрямків юридичної діяльності, а також для становлення та розвитку в контексті виконання даного гіперзавдання інших юридичних наук :

1.1. Мононауки : Філософія юриспруденції (філософія права²), Політологія юриспруденції (теорія держави в межах такої традиційної теоретичної юридичної науки, як «Теорія держави і права»), Соціологія юриспруденції (соціологія права), Психологія юриспруденції (юридична психологія), Юридекономіка (на основі політекономії), Теорологія юриспруденції (теорія права в межах тієї ж традиційної теоретичної юридичної науки «Теорія держави і права»), Історія вітчизняної політології і теорології юриспруденції (історія держави і права України), Історія зарубіжної політології і теорології юриспруденції (історія держави і права зарубіжних країн), Історія правових вчень (історія правових і політичних вчень) та ін. [10, с. 18-19; 12, с. 27].

1.2. Полінауки : Енциклопедія юриспруденції, Педагогіка юриспруденції, Філологія юриспруденції, Медіа юриспруденції або Юридична журналістика та ін. [10, с. 19; 12, с. 27].

² Тут і надалі вказане існуюче найменування науки, коли відсутність такого пояснення свідчить про те, що у першому випадку запропоноване найменування

2. Регулятивні юридичні науки, які мають розробити правове регулювання «безделіктних» (позитивних, неконфліктних) сторін суспільного життя :

2.1. Теорологія державно-правового управління (державне управління, яке як систему наук необхідно повернути в «лоно» юриспруденції) [12, с. 27].

2.2. Галузеві регулятивні юридичні науки :

2.2.1. Внутрішні: Авіаційнобудівна, Автобудівна, Аграрна, Антиделіктна (правоохоронне право), Атмосферна, Атомноенергетична, Банківська, Бібліотечна, Будівельна, Бюджетна, Ветеринарна, Видавнича, Військова, Вогнеборна, Водна, Дозвільна, Житлова, Журналістська чи Медіа, Залізничнобудівна, Земельна, Кораблебудівна, Культурологічна, Лізингова, Лісова, Ліцензійна, Машинобудівна, Медична, Метрологосертифікатна, Мистецька, Митна, Муніципальна, Надроархеологічна (кодекс про надра та ін.), Наукова, Нотаріальна, Освітнянська, Пенсійна або Соціальна, Податкова, Працеохоронна, Прикордонна, Природоохоронна, Промислова, Реєстраційна, Санітарна, Сімейна, Споживчоохоронна, Спортивна, Страхова, Теологічна, Торгівельна, Транспортна, Фармацевтична, Фінансова, Шоубізнесова та ін. галузь права України [12, с. 27-28].

2.2.2. Міжнародні : Атмосферна, Атомноенергетична, Будівельна, Видавнича, Дипломатична або Консульська, Екологічна, Журналістська чи Медіа, Кораблебудівна, Космічна, Мистецька, Морська, Освітнянська, Спортивна, Теологічна, Транспортна, Фармацевтична, Шоубізнесова та ін. галузь права [12, с. 28].

3. Антиделіктні юридичні науки :

3.1. Базисноантиделіктні юридичні науки, які мають розробити правову основу (базис) раціонального, ефективного та якісного подолання кожної з груп та видів правопорушень :

3.1.1. Внутрішні :

3.1.1.1. Супутня моноантиделіктна базисноантиделіктна юридична наука : Конституційна галузь права України шляхом кодифікації власне Конституції України [16] та

перспективної юридичної науки або залишене найменування існуючої науки [10, с. 18; 12, с. 27].

низки конституційних чи органічних законів : Про Вищий антикорупційний суд; Про Вищу раду правосуддя; Про Державну кримінально-виконавчу службу України; Про Кабінет міністрів України; Про національну поліцію; Про прокуратуру; Про судоустрій і статус суддів; та ін. [12, с. 28].

3.1.1.2. **Моноантиделіктні базисноантиделіктні юридичні науки** : Антикримінальна (кримінальне) і Адміністративна галузь права України.

3.1.1.3. **Регулятивно-антиделіктні базисноантиделіктні юридичні науки** : Трудова (трудова), Де-факто майново-договірна (цивільне) і Де-юре майново-договірна (арбітражне, господарське) галузь права України [10, с. 19].

3.1.2. Міжнародні : Антикримінальна, Де-факто майново-договірна і Де-юре майново-договірна галузь права [10, с. 20; 12, с. 28].

3.2. **Процедурні юридичні науки**, на які покладається завдання з розробки правової форми (процедури, порядку) раціонального, ефективного та якісного подолання кожної з груп та видів правопорушень :

3.2.1. Внутрішні :

3.2.1.1. **Полінауковий напрям** : Теорологія антиделіктних відомостей³ (теорія доказів) [12, с. 28-29].

3.2.1.2. **Супутня моноантиделіктна процедурна юридична наука** : Конституційне судочинство України замість закону України «Про Конституційний суд України» і Регламенту Конституційного суду України [12, с. 29].

3.2.1.3. **Моноантиделіктні процедурні юридичні науки** : Антикримінальне (кримінальне процесуальне) та Адміністративне (адміністративний процес) судочинство України.

3.2.1.4. **Регулятивно-антиделіктні процедурні юридичні науки** : Трудове (частково – процедурна частина Кодексу законів про працю, в основному – низка інших дисциплінарних правових актів), Де-факто майново-договірне (цивільне процесуальне) і Де-юре майново-

договірне (арбітражне процесуальне, господарське процесуальне) судочинство України.

3.2.1.5. **Додаткові процедурні юридичні науки** : Ордиристичне (процедурна частина теорії ОРД), Виправно-трудова (кримінально-виконавче) і Виконавче (низка виконавчих правових актів за іншим судочинством, ніж антикримінальне) судочинство України.

3.2.2. Міжнародні : Антикримінальне, Ордиристичне, Де-факто майново-договірне і Де-юре майново-договірне судочинство.

3.3. **Методичні юридичні науки**, завдання яких полягає в розробці складових частин гласної (криміналістичної) і негласної (ордиристичної) методики (технічних засобів, загальних правил поведження з ними; тактичних прийомів проведення практичних дій; методичних рекомендацій з проведення кожної зі стадій такого подолання) подолання правопорушень :

3.3.1. Мононауки : Криміналістика, Ордиристика (методична частина теорії ОРД) [12, с. 29].

3.3.2. Полінауки : Деліктологія (кримінологія), Юридична медицина (судова медицина), Юридична психіатрія (судова психіатрія), Юридична бухгалтерія (судова бухгалтерія), Юридична статистика (судова статистика), Юридична кібернетика (судова кібернетика) та ін. [12, с. 29-30].

3.3.3. Полінаукові напрями : Юридична експертологія (судова експертологія), Юридична одорологія (криміналістична одорологія), Юридична мікрооб'єктологія (криміналістична, судова мікрооб'єктологія) та ін. [10, с. 20; 12, с. 30].

Наведена базова класифікація юридичних наук на підставі їхніх базисних основних гіперзавдань може бути також представлена у частині, з одного боку, виконання лише першого базисного основного гіперзавдання юриспруденції, тобто правознавства - розробити і застосувати ефективне, раціональне та якісне правове регулювання необхідних сторін суспільного життя (права), що фактично означає

³ Що, зокрема, в Англії набуло вигляду самостійної міждисциплінарної юридичної науки, тобто для всіх видів судочинства [14, с. 6-7]. З цим, в наслідок тісного взаємозв'язку даної теорології з іншими положеннями кожного із видів судочинства і, перш за все кодексу (із якого такого роду положення вилучити й взагалі неможливо, всі без винятку положення якого і є науковим

продуктом саме відповідної процедурної юридичної науки), погодитися неможна і розвиток цієї теорології в контексті власне міждисциплінарних зв'язків доцільніше здійснювати в межах полінаукового напрямку в контексті відповідних спеціальних монографічних досліджень [12, с. 29].

здійснення правотворчості та правозастосування і реалізується в межах позитивних чи безделіктних правовідносин, в т. ч. й правовідносин у сфері журналістської галузі права і медіабезпеки [10, с. 20-21; 12, с. 30].

З іншого боку, дану базову класифікацію юридичних наук можна представити і в контексті виконання другого базисного основного гіперзавдання юриспруденції, тобто антиделіктології - розробити і застосувати ефективні, раціональні та якісні засоби подолання кримінальних, адміністративних, дисциплінарних, де-факто майново-договірних чи де-юре майново-договірних правопорушень, що здійснюється вже в межах негативних або деліктних правовідносин [10, с. 21; 12, с. 30].

Тому варто звернутися й до однієї із останніх варіацій запропонованої цими же авторами **інноваційної класифікації юридичних наук у контексті першого базисного основного гіперзавдання юриспруденції, фактично - правотворчої і правозастосовчої діяльності чи правознавства** [9, с. 13; 10, с. 21; 12, с. 30-31; та ін.], що у достатньо лаконічній формі доцільно представити таким чином :

1. Правові юридичні науки (базисноантиделіктні юридичні науки, процедурні юридичні науки, регулятивні юридичні науки; у відомому аспекті – теорологічні юридичні науки), основним «науковим продуктом» яких має стати врешті-решт розробка відповідного кодифікованого правового акта (кодексу).

2. Неправові юридичні науки (методичні юридичні науки; у відомому аспекті – теорологічні юридичні науки), завдання яких вже знаходяться у контексті лише антиделіктних задач юридичної діяльності.

Інноваційну класифікацію юридичних наук у контексті другого базисного основного гіперзавдання юриспруденції (антиделіктної діяльності чи антиделіктології), О.А. Кириченко, Ю.О. Ланцедова і О.С. Тунтула вбачають такою :

1. Антиделіктні юридичні науки (базисноантиделіктні юридичні науки, процедурні юридичні науки, методичні юридичні науки; у відомому аспекті – теорологічні юридичні науки).

2. Безделіктні юридичні науки (регулятивні юридичні науки; у відомому аспекті – теорологічні юридичні науки) [9, с. 13; 10, с. 21; 12, с. 31].

Розглянута одна з останніх варіацій інноваційної класифікації юридичних наук у контексті їх базисних основних гіпергрупових завдань та окремо з інших підстав була широко апробована О.А. Кириченко та іншими представниками наукової школи юриспруденції професора Аланкіра [4, с. 101-105; 6, с. 106-110; 11, с. 29-37; 12, с. 23-31; 13, с. 111-116; 18, с. 9-13; та ін.]. Але, на жаль, принципово даний інноваційний варіант класифікації юридичних наук досі практично не отримав офіційного визнання, за винятком однієї з відомих авторам публікацій у зарубіжному науковому виданні, що рецензується, в якій, однак, розглянута інноваційна класифікація була обрана як основа для розробки другим співавтором цієї наукової статті свого варіанту вирішення вказаної проблеми [19, с. 468-469].

Через це розроблена Ю.О. Ланцедовою одна з останніх варіацій інноваційної класифікації юридичних наук у контексті їх базисних основних гіпергрупових завдань та окремо з інших підстав потребує подальшої наукової апробації, детального роз'яснення та конструктивного розвитку, найкраще, у контексті широкої коректної наукової дискусії. Адже, на жаль, є непоодинокі приклади та зворотного. Наприклад, у одному з випадків у першому і другому варіантах кандидатської дисертації Є.В. Кириленка та в офіційно розісланих їх авторефератах спеціальні розділи відповідно «Можливості розвитку адміністративного права та процесу за новітньою класифікацією юридичних наук» [2, с. 12-13] та «Становлення класифікації юридичних наук та можливості удосконалення по ній галузей знань адміністративної спрямованості» [3, с. 12-13] у наступних третьому і четвертому варіантах цієї ж дисертації та їх офіційно розісланих авторефератів на вимогу некоректних опонентів вже були виключені [12, с. 32].

З огляду на подальшу широку апробацію розробленої Ю.О. Ланцедовою, О.С. Тунтулою та іншими представниками наукової школи юриспруденції професора Аланкіра однією з останніх варіацій інноваційної класифікації юридичних наук у контексті їх базисних основних гіпергрупових завдань та окремо з інших підстав з урахуванням того, що з'явився в літературі вказаний факт [19, с. 468-469], подальша широка апробація даного варіанту

інноваційної класифікації набуває особливої доктринальної, проектної законодавчої та іншої прикладної значимості [4, с. 101-105; 6, с. 106-110; 11, с. 29-37; 12, с. 23-31; 13, с. 111-116; 18, с. 9-13; та ін.].

Адже вказана інноваційна класифікація юридичних наук взагалі та базисні основні гіперзавдання і гіпероб'єкти юриспруденції, на яких, передусім, й побудована ця класифікація, достатньо логічно містять в собі вельми важливі доктринальні передумови для докорінного реформування низки суспільних та гуманітарних наук. Зокрема, серед запропонованої у даній класифікації гіпергрупи теорологічних юридичних мононаук вказано на безумовну необхідність появи таких нових чи докорінно реформованих суспільних та гуманітарних наук, що покликані розробити відповідні теорологічні основи як під кожен з інших теорологічних юридичних наук, так й галузеву регулятивну юридичну науку та антиделіктну юридичну науку, тобто як під базисні основні гіпероб'єкти – право і засоби подолання правопорушень, а саме: Філософія юриспруденції замість Філософії права; Політологія юриспруденції - Політології права чи Правової політології або Теорії держави в рамках такої традиційної вже давно застарілої, не лише змістовно, а й концептуально, теоретичної юридичної науки, як «Теорія держави та права»; Соціологія юриспруденції - Соціології права; Юридекономіка – на основі Політекономії; Теорологія юриспруденції - Теорія права в межах тієї ж традиційної теоретичної юридичної науки «Теорія держави і права»; Історія вітчизняної політології і теорології юриспруденції - Історія держави і права України; Історія зарубіжної політології і теорології юриспруденції - Історія держави і права зарубіжних країн; Історія правових вчень - Історія правових і політичних вчень; та ін.; а серед теорологічних юридичних полінаук - взагалі низка неіснуючих зараз, але вкрай необхідних для належного розвитку юриспруденції таких сукупностей знань, як Філологія юриспруденції, Педагогіка юриспруденції, Медіа юриспруденції чи Юридична журналістика та ін. [12, с. 33].

Деякі традиційні суспільні науки зустрічаються в удосконаленому для юриспруденції вигляді та в інших гіпергрупах і групах наук даної класифікації юридичних наук,

коли поміж регулятивних юридичних наук вказана теорологія державно-правового управління, яка повинна з'явитися замість так званого «державного управління», яке, як систему власне наук, необхідно повернути в «лоно» юриспруденції [12, с. 33].

Викладене місцезнаходження докорінно оновлених за назвою для потреб юриспруденції суспільних та гуманітарних наук зумовлює і відповідне як принципове реформування наукових основ кожної з них, так і привнесення до їх материнських суспільних чи гуманітарних наук необхідних доктринальних категорій юриспруденції, наукового розвитку цих материнських галузей суспільних знань [12, с. 33].

На підставі розглянутої інноваційної класифікації юридичних наук у контексті їх базисних основних гіпергрупових завдань та окремо з інших підстав може бути визначений і фактичний науковий статус, завдання та інші основи будь-якої без винятку існуючої чи перспективної юридичної науки, коли кожна із теорологічних юридичних наук покликана розробити відповідні теорологічні основи, наприклад, Філософія юриспруденції – філософські основи, призначені забезпечити найбільш ефективно, раціональне та якісне як виконання базисних основних і додаткових гіперзавдань та здійснення кожного з базисних основних і додаткових гіпернапрямків юридичної діяльності, так і розвиток кожної з інших теорологічних та будь-якої іншої існуючої чи перспективної юридичної науки. [12, с. 33].

Якщо ж звернути увагу на регулятивні юридичні науки, то стає зрозумілим, що, наприклад, Житлова галузь права є регулятивною правовою безделіктною юридичною наукою, яка покликана розробити найбільш ефективно, раціональне та якісне правове регулювання житлових та пов'язаних з ними інших правовідносин у вигляді Житлового кодексу. При цьому й досі дана галузь права як й будь-яка інша традиційно і надто юридичне некомпетентне іменується Житловим правом [12, с. 34].

Кожна ж з базисноантиделіктних юридичних наук, скажімо, Конституційна галузь права, є базисноантиделіктною правовою юридичною наукою, яка повинна розробити правовий базис найбільш ефективного,

раціонального та якісного визнання легітимними чи нелегітимними діянь, рішень або правових актів суб'єктів владних повноважень [12, с. 34].

Аналогічно Конституційне судочинство є процедурною антиделіктною правовою наукою, яка покликана розробити найбільш ефективну, раціональну та якісну процедуру чи правовий порядок визнання легітимними чи нелегітимними діяння, рішення чи правові акти суб'єктів владних повноважень у вигляді Кодексу конституційного судочинства тощо. [12, с. 34].

Кожна з методичних юридичних мононаук, наприклад, ордістика – замість застарілих і теоретично необґрунтованих за назвою і, як наслідок, за змістом, так званих Основ чи Теорії оперативної-розшукової роботи (Теорія ОРД), що зовсім логічно віддзеркалює й відповідним чином юридичне некомпетентне за найменуванням та змістом не кодифіковане законодавство, є методичною антиделіктною неправовою юридичною наукою, призначення якої полягає у розробці найбільш ефективної, раціональної та якісної негласної методики подолання кожного різновиду правопорушень у вигляді негласних технічних засобів та загальних правил поведінки з ними, тактичних прийомів проведення негласних заходів або їх комбінації, а також негласних методичних рекомендацій щодо виявлення, припинення, розкриття та досудового розслідування кримінальних правопорушень, судового розгляду та перегляду антикримінальної справи, виконання остаточних слідчих та судових рішень, проведення роботи з особою, яка звільнилася з місць позбавлення волі або погашення судимості та проведення інших заходів щодо попередження кримінальних правопорушень (злочинів, паразлочинів, параквазізлочинів, паранещасних випадків, нещасних випадків), а також негласних методичних рекомендацій щодо подолання кожного з інших, крім кримінальних, правопорушень, нагадаємо: адміністративних, дисциплінарних, майново-договірних (традиційних цивільних) та де-юре майново-договірних (господарських чи арбітражних або економічних) правопорушень (проступків, парাপроступків, квазіпроступків, параквазіпроступків, параказусів, казусів) на кожній із аналогічних процедури притягнення до відповідного виду і ступеню тяжкості та інших

стадій такого подолання цих правопорушень [12, с. 34-35].

З огляду на це, важко погодитися з позицією одного із співавторів згаданої наукової статті [19, с. 468-469], у якій розроблена Ю.О. Ланцедовою інноваційна класифікація юридичних наук у контексті їх гіпергрупових завдань, ще раз підкреслимо, фактично була взята за основу для розробки її власного варіанту вирішення даної проблеми, але, на жаль, з відмовою від суттєвих положень цієї нової доктрини. Наприклад, у запропонованому в аналізованій науковій статті варіанті класифікації юридичних наук теоретичні науки було названо традиційно теоретичними юридичними науками. У той час як в одній із публікацій на основі аналізу понад 100 традиційних класифікацій юридичних наук [22, с. 223-483], що у наступному було докорінно доопрацьовано та значною мірою розширено [12, с. 882-1753], серед багатьох інших їхніх недоліків було виділено необґрунтоване ототожнення термінів «теоретичні основи» та «методологія» [22, с. 9], коли семантичне значення останнього з них має полягати в позначенні вчення тільки про методи, що становить лише частину теоретичних засад юридичних наук загалом, їх окремих груп чи конкретних юридичних наук [12, с. 35; 22, с. 9].

Термін «методологія» не може охопити, зокрема, такі теоретичні засади кожної з юридичних наук, як історія розвитку цієї науки, її завдання, об'єкти, поняття, систему, науковий статус, дидактичні засади тощо [12, с. 35].

Тому цілком обґрунтовано запропоновано замість термінів «методологія» (семантичне тлумачення сутності якого суперечить вказаному традиційному його змістовному наповненню всіма теоретичними основами, а не лише положеннями про методи) та «теоретичні основи» (що виглядає вже менш лаконічним, ніж перший із термінів) використовувати словосполучення «теорологія», яка представляється такою ж лаконічною, як і термін «методологія» [12, с. 35].

Крім цього, термін «теорологія» здатний охопити будь-які теоретичні засади як кожної конкретної юридичної науки, і юридичних наук загалом. Наприклад, Ю.Д. Ткач цілком логічно застосовує цей термін у позначенні першої частини криміналістики та ордістики [23, с. 138;

та ін.], а Ю.О. Ланцедова достатньо обґрунтовано реалізувала цей же термін у назві першої з гіпергруп юридичних наук – теоретичних юридичних наук, у класифікації юридичних наук у контексті їх гіпергрупових завдань [22, с. 9].

І вказане найменування даної гіпергрупи юридичних наук не треба замінювати на традиційне і в такому аспекті давно застаріле словосполучення «теоретичні основи» [12, с. 36].

Аналогічно видаються вельми необґрунтованими і такі перейменування у вказаній класифікації :

1. Антиделіктних юридичних наук на «юридичні науки протидії правопорушенням» [19, с. 468], хоча б тому, що запропонована в новій доктрині найменування даної гіпергрупи юридичних наук є лаконічнішим [12, с. 36].

2. Базисноантиделіктних юридичних наук на «матеріальні юридичні науки» [19, с. 469], оскільки матеріальними юридичними науками у традиційному значенні цього слова є також і регулятивні юридичні науки, а власне термін «матеріальні» не відображає базисної сутності цієї групи антиделіктних юридичних наук – розробити кодифікований правовий базис (основу) подолання конкретного виду правопорушень [12, с. 36].

3. Процедурні юридичні науки на «процесуальні юридичні науки» [19, с. 469]. Адаже дана група антиделіктних юридичних наук поєднує в собі як існуючі традиційні процесуальні науки – Конституційне, Адміністративне, Цивільне (Де-факто майново-договірне) та Господарське (Де-юре майново-договірне) судочинство, так і перспективні процедурні юридичні науки Ордістичне (Оперативно-розшукове), Виправно-трудове (Кримінально-виконавче) та Виконавче судочинство (виконавчі процедури по всім іншим, окрім, кримінальні, правопорушенням), які фактично становлять поза процесуальну процедуру подолання відповідних видів правопорушень. Саме через вказані причини найменування цієї групи юридичних наук саме процедурними, що поєднує процесуальний і поза процесуальний порядок подолання правопорушень, ніж процесуальними, є більш обґрунтованим [12, с. 36].

Найбільшої алогічності набуває прихильність в контексті основної мети цієї

статті - розкрити інноваційне розуміння даної нової доктрини наукового статусу традиційної кримінології як науки, покликаної розробити особливості кримінологічних положень у контексті подолання кожного з різновидів правопорушень [19, с. 469], відмова від більш точного в даному аспекті найменування вказаної методичної антиделіктної неправової юридичної полінауки терміном «Деліктологія» [12, с. 36-37].

Адже латинське походження терміна кримінології (від лат. *crimen* – злочин і ... логія) – наука про злочинність, її причини, заходи запобігання, а також особистість злочинця), тобто у контексті подолання лише власне кримінальних правопорушень, з усією очевидністю поступається терміну «деліктологія» на основі іншого латинського терміна (лат. *delictum*), що означає проступок або правопорушення взагалі, і може показати, що дана сукупність інтегральних знань є причинно-наслідковими відносинами в контексті подолання кожного з різновидів правопорушень, тобто в т.ч. адміністративних, трудових або дисциплінарних, де-факто майново-договірних або цивільних і де-юре майново-договірних або господарських (арбітражних, економічних), а не лише кримінальних правопорушень, серед яких власне злочин, у свою чергу, є лише одним із шести різновидів кримінальних правопорушень [12, с. 37].

Але у будь-якому разі навіть таке, змінене на гірший бік, розглянуте сприйняття у цій науковій статті [19, с. 468-469] нової доктрини класифікації юридичних наук у контексті їх гіпергрупових завдань на тлі практично повного ігнорування даної нової доктрини класифікації юридичних наук іншими представниками традиційної, хоча і дуже застарілої, юриспруденції все ж таки в контексті повного ігнорування даної інноваційної класифікації виглядає в певній мірі позитивним [12, с. 37].

Сутність супутніх антиделіктних юридичних наук Ю.О. Ланцедова та О.С. Тунтула вбачають у тому, що Конституційна галузь права та судочинство України покликані розробити кодифіковане правове регулювання базису та процедури (порядку, форми) антиделіктних правовідносин щодо встановлення факту правомірності або нелегальності діянь, рішень та правових актів

суб'єктів владних повноважень,⁴ коли залежно від сутності порушених правовідносин має порушуватися антикримінальне, адміністративне, трудове, де-факто майново-договірне або де-юре майново-договірне судочинство для притягнення винного суб'єкта владних повноважень до відповідного виду юридичної відповідальності за допомогою призначення покарань, парапокарань і квазіпокарань [12, с. 37-38].

Відновлення порушеного правового статусу частково може здійснюватися у межах :

1. Оновленого Конституційного судочинства України.

2. Відповідного виду судочинства залежно від того, яке саме правопорушення вчинено, правовідносини порушено (наприклад, у вигляді пред'явлення позову про відшкодування збитків (фізичної, майнової та/або моральної шкоди та втраченої вигоди) [12, с. 38].

На думку Ю.О. Ланцедової, *сутність моноантиделіктних юридичних наук* полягає в тому, що Антикримінальна та оновлена Адміністративна галузь права та судочинство України повинні розробити кодифіковане правове регулювання базису та процедури (порядку, форми) притягнення до антикримінальної та адміністративної карально-виховної, відновлювальної та/або :

1. Накладення покарань, парапокарань і квазіпокарань.

2. Подання позову про відновлення правового статусу в антикримінальному та адміністративному судочинстві⁵ за допомогою:

2.1. Відшкодування збитків (шкоди: фізичної, майнової та/або первинної та вторинної моральної шкоди; втраченої вигоди).

2.2. Іншого відновлення порушеного правового статусу потерпілого [12, с. 38].

Сутність регулятивно-антиделіктних юридичних наук Ю.О. Ланцедова цілком обґрунтовано вбачає в тому, що Трудова, Де-юре майново-договірна та Де-юре майново-договірна галузь права та судочинство України, які

регулюють як позитивні (регулятивні), так і антиделіктні правовідносини, повинні розробити два види кодифікованого правового регулювання базису (основи) та процедури (форми, порядку) у вигляді відповідно Трудового, Де-факто майново-договірного та Де-юре майново-договірного кодексів України та Кодексів трудового, де-факто майново-договірного та де-юре майново-договірного судочинства України [12, с. 38-39].

У такому разі названі науки та кодекси забезпечували б аналогічно :

1. Моноантиделіктним юридичним наукам :

1.1. Притягнення винного до дисциплінарної, де-факто майново-договірної або де-юре майново-договірної карально-виховної, відновлювальної та/або супутньої юридичної відповідальності, насамперед у вигляді накладення покарань, парапокарань і квазіпокарань.

1.2. Подання позову про відновлення порушеного правового статусу соціосуб'єкта за допомогою відшкодування збитків або іншого відновлення його правового статусу.

2. Супутнім антиделіктним юридичним наукам :

2.1. Визнання легітимним або нелегітимним діянь, рішень та правових актів адміністрації в галузі трудових прав, свобод, обов'язків та інтересів підпорядкованих соціосуб'єктів, коли встановлення нелегітимності такого роду діянь, рішень та правових актів адміністрації має, крім відновлення порушеного правового статусу підлеглого соціосуб'єкта, тягти за собою для адміністрації та, не виключено, і, навпаки, підлеглого соціосуб'єкта – дисциплінарну карально-виховну юридичну відповідальність.

2.2. Подання позову про відновлення порушеного правового статусу соціосуб'єкта за допомогою відшкодування збитків або іншого відновлення його правового статусу.

3. Регулятивним юридичним наукам, коли врегулювання позитивних відповідно до

відповідач повинні бути складовою кожного з базисних видів судочинства – антикримінального, адміністративного, трудового чи дисциплінарного, де-факто і де-юре майново-договірного, а не бути частиною, що алогічно має місце в даний час, лише традиційного цивільного судочинства [12, с. 38; 25, с. 74].

⁴ Цей базис і процедура мають міститися у таких перспективних кодексах, як Конституційний кодекс України та Кодекс конституційного судочинства України [12, с. 37].

⁵ А не цивільного позову, як це має місце зараз у порядку ст. 128 КПК України [17]. Такий позов, позивач та

внутрішніх державно-управлінських, де-факто майново-договірних та де-юре майново-договірних правовідносин має здійснюватися однією юридичною наукою та одним кодексом поряд з виконанням інших, у даному випадку антиделіктних, вказаних вище завдань [12, с. 39].

У традиційному адміністративному праві та процесі спільне знаходження базису та процедури, з одного боку, антиделіктних правовідносин, а з іншого боку, позитивних (безделіктних) правовідносин, виглядає досить алогічним (тим більше, за наявності ще й властивих адміністративній галузі права конституційних та трудових антиделіктних) правовідносин) та підлягає належному вирішенню [12, с. 39; 25, с. 75].

Сутність додаткових антиделіктних юридичних наук, за концепцією Ю.О. Ланцедової, полягає в тому, що Ордиристичне, Виправно-трудове та Виконавче судочинство України покликані розробити кодифіковане правове регулювання додаткових процедур (порядків, форм) подолання правопорушень, а саме :

1. Кодекс ордиристичного судочинства України – має презентувати процедуру (порядок) застосування складових частин негласної методики подолання кожного з різновидів правопорушень паралельно відповідної як моноантиделіктної та регулятивно-антиделіктної процедури (порядку) подолання правопорушень, тобто в рамках антикримінальної, адміністративної, трудової. і де-юре майново-договірного судочинства, так супутньої процедури встановлення факту легальності чи нелегальності діянь, рішень та правових актів суб'єктів владних повноважень, тобто в межах конституційного та трудового судочинства, останнє у частині відновлення трудових прав, свобод, підлеглого соціосуб'єкта, обов'язків та підлеглого соціосуб'єкта підлеглого суб'єкта та, не виключається, й адміністрації.

Цим самим здійснюється супутнє так зване «ордиристичне супроводження» всіх названих видів судочинства.

2. Кодекс виправно-трудового судочинства України – продовження процедури Кодексу антикримінального судочинства України [15] на стадії виконання остаточних слідчих та судових рішень у антикримінальних справах насамперед у вигляді позбавлення волі.

3. Кодекс виконавчого судочинства України - продовження процедур інших процедурних кодексів на стадії виконання остаточних позасудових та судових рішень у відповідних антиделіктних справах :

3.1. Кодексу конституційного судочинства України.

3.2. Кодексу адміністративного судочинства України.

3.3. Кодексу трудового судочинства України. 3.4. Кодексу де-факто майново-договірного судочинства України.

3.5. Кодексу де-юре майново-договірного судочинства України [12, с. 40; 25, с. 75-76].

Висновки. Представлений О.А. Кириченко, Ю.О. Ланцедовою та практично О.С. Тунтулою розвиток інноваційної класифікації юридичних наук на підставі їхніх гіпергрупових завдань і деяких інших взаємопов'язаних положень теорології юриспруденції, що у повній мірі підтримується й О.М. Бідей, набуває в сучасних умовах особливого доктринального, проектного законодавчого, освітянського та іншого прикладного значення, що, однак, не претендує на завершеність і створює лише належні умови для започаткування широкої коректної наукової дискусії з розробки і впровадження загальноновизнаного варіанту розуміння цих надто актуальних питань теорології вітчизняної та світової юриспруденції.

1. Голунский С.А., Строгович М.С. Теория государства и права: учебник. Юрид. изд-во НКЮ СССР, 1940. 302 с. URL: https://docs.google.com/document/d/1urVwp5Ie_NzRFmxHmr-ToV9176RU4WOHDeBLNSt7SyXI/edit.
2. Кириленко Є.В. Теоретичні та інші передумови реформування адміністративного права та процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2012. 20 с.
3. Кириленко Є.В. Можливості удосконалення адміністративного права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2013. 20 с. URL: https://revolution.allbest.ru/law/00265023_0.html#text.
4. Кириленко Е.В. Новая доктрина некоторых базисных категорий юриспруденции. *Научные труды РАЮН*. Вып. 14 : в 2 т. Т. 1. Юрист. 2014. С. 101-105.
5. Кириченко А. А. Около двухсот лучших доктрин и концепций юриспруденции научной школы профессора Аланкира (приглашение к дискуссии): научный гипердоклад / под науч. ред. А.А. Кириченко. 57 543 слова. *Четвертый Пермский конгресс ученых-юристов: материалы Междунар. науч.-практ. конфер., 18 октября 2013 г., Пермский национальный исследовательский университет: PERMCONGRESS*. Веб-сайт. URL: <https://studylib.ru/doc/89067/kirichenko-a.-a.-okolo-dvuhst-luchshih-doktrin-i-konceptij>.
6. Кириченко А.А. Новая доктрина классификации юридических наук: предусловия, сущность, перспективное значение. *Научные труды РАЮН*. Вып. 14: в 2 т. Т. 1. Юрист. 2014. С. 106-110.
7. Кириченко А. А. Хронология и основные этапы разработки классификации юридических наук. *Перші Миколаївські юридичні дискусії: матеріали Міжнар. наук.-практ. конфер., 18 травня 2016 р.* Зб. наук. ст. Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2016. С. 62-68. URL : <https://www.academia.edu/26851457/>.
8. Кириченко А.А., Тунтула А.С. Новая доктрина классификации юридических наук в контексте их гипергрупповых задач и по иным основаниям. *Перші Миколаївські юридичні дискусії: матеріали Міжнар. наук.-практ. конфер., 18 травня 2016 р.* Зб. наук. ст. Миколаїв: МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2016. С. 68-73. URL: <https://www.academia.edu/26851457/>.
9. Кириченко О.А., Тунтула О.С. Інноваційне розуміння класифікації юридичних наук, сутності та перспектив розвитку їх окремих гіпергруп та груп. Лекція № 4. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правознавство»: навч. посібник. Київ: Видавець Назаров О. А., 2019. 76 с. URL: <http://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/1028-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-innovatsijne-rozuminnya-klasifikatsiji-yuridichnikh-nauk-sutnosti-ta-perspektiv-rozvitku-jikh-okremikh-gipergrup-ta-grup-lektsiya-4-kurs-lektsij-z-navchalnoji-distsiplini-pravoznavstvo-navch-posibnik>.
10. Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ткач Ю. Д. Інновації юриспруденції в забезпеченні журналістської галузі права та медіабезпеки: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2021. 98 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/40>.
11. Кириченко О.А. Правовий статус суб'єктів подолання господарських кримінальних та інших правопорушень: підручник для магістрів спеціальності 081 Право. Частина 1: Основна частина. Київ: Видавець Назаров О. А., 2024. 260 с. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1QvFmkpHX72G7JzzZj790zKTAbf0fKnUM>.
12. Кириченко О.А. Базові інноваційні досягнення юриспруденції: монографія. Київ: Видавець Назаров О. А., 2024. 2528 с. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1QvFmkpHX72G7JzzZj790zKTAbf0fKnUM>.
13. Кириченко С.А. Сущность и перспектива развития отдельных групп юридических наук. *Научные труды РАЮН*. Вып. 14: в 2 т. Т. 1. Юрист. 2014. С. 111-116.
14. Ковалев В.А. Английская система судебных доказательств (на русском языке): автореф. дисс. ... канд. юрид. наук; спец.: 12.00.08. Московский гос. ун-т. Москва, 1975. 20 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/15940/1/Kovalev_1975.

15. Кодекс адміністративного судочинства України: закон України від 6 липня 2005 р., № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2005, № 35-36, № 37, ст. 446, із змінами, згідно із законом України № 3533-IX від 11 квітня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
16. Конституція України: закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1996, № 30, ст. 141, із змінами, згідно із законом № 27-IX від 3 вересня 2019 р., ВВР, 2019, № 38, ст. 160. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
17. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*, 2013. № 9-10, ст. 88, зі змінами згідно із законом № 3687-IX від 8 травня 2024 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
18. Ланцедова Ю.А. Новая доктрина конституционной ответственности. *Государственная власть и местное самоуправление*. 2014. № 1. С. 9-13. URL: <http://lawinfo.ru/catalog/6653/6882/1/>.
19. Лиховая С.Я., Ланцедова Ю.А. Полинаучная сущность криминологии по новой классификации юридических наук. *Всероссийский криминологический журнал*. 2017. Т. 11, № 3. С. 465–472. Международные наукометрические базы данных «Web of Science». URL: <http://cj.bgu.ru/reader/article.aspx?id=21708>.
20. Орлова О.О., Кучук А.М., Мінченко О.В. Загальна теорія права: навч.-метод. посібник. Суми: ДДУВС, 2020. С. 50-67. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5081/1/%d0%a2%d0%94%d0%9f%20%d1%87.%20%20%281%29.pdf>.
21. Теория государства и права: учебник для бакалавров / под ред. В.К. Бабаева. 5-е изд. Москва: Издательство Юрайт, 2023. С. 25-30. URL: <https://urait.ru/viewer/teoriya-gosudarstva-i-prava-531710#page/31>.
22. Теорологія юриспруденції (новітня концепція «Теорії права»): навч. посібник / за наук. ред. О.А. Кириченка. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2010. 392 с.
23. Ткач Ю.Д. Теоретичні основи криміналістики (періодизація, поняття, система, міжнауковий статус): монографія / за наук. ред. О.А. Кириченка. Одеса: Вид-во ОЮІ НУВС, 2007. 176 с.
24. Тополевський Р.Б., Федіна Н.В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3293/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-13-07-20.pdf>.
25. Тунтула А.С., Кириченко А.А. Новая доктрина сущности отдельных групп антиделиктных юридических наук. *Перші Миколаївські юридичні дискусії*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конфер., 18 травня 2016 р. Зб. наук. ст. Миколаїв: МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2016. С. 73-76. URL: <https://www.academia.edu/26851457/>.

References:

1. Holunskyi S.A., Strohovych M.S. Teoryia hosudarstva y prava: uchebnyk. Yuryd. yzd-vo NKIu SSSR, 1940. 302 s. URL: https://docs.google.com/document/d/1urVwp5Ie_NzRFmxHmrToV9176RU4WOHDeBLNSt7SyXI/edit.
2. Kyrylenko Ye.V. Teoretychni ta inshi peredumovy reformuvannia administratyvnoho prava ta protsesu: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.07. Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy. Kyiv, 2012. 20 s.
3. Kyrylenko Ye.V. Mozhlyvosti udoskonalennia administratyvnoho prava: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.07. Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy. Kyiv, 2013. 20 s. URL: https://revolution.allbest.ru/law/00265023_0.html#text.
4. Kyrylenko E.V. Novaia doktryna nekotorykh bazysnykh katehoryi yurysprudentsyy. *Nauchnie trudi RAIuN*. Vip. 14 : v 2 t. T. 1. Yuryst. 2014. S. 101-105.
5. Kyrychenko A. A. Okolo dvukhsot luchshykh doktryn y kontseptsyi yurysprudentsyy nauchnoi shkoli professora Alankyra (pryhlasheny k diskussyy): nauchnii hyperdoklad / pod nauch. red. A.A. Kyrychenko. 57 543 slova. *Chetvertii Permskyi konhress uchenikh-iurystov*: materyali Mezhdunar. nauch.-prakt. konfer., 18

oktiabria 2013 h., Permskyi natsyonalnii yssledovatelskyi unyversytet: PERMCONGRESS. Veb-sait. URL: <https://studylib.ru/doc/89067/kirichenko-a.-a.-okolo-dvuhsot-luchshih-doktrin-i-koncepcij>.

6. Kyrychenko A.A. Novaia doktryna klasyfykatsyy yurydycheskykh nauk: preduslovyia, sushchnost, perspektyvnoe znachenye. *Nauchnie trudi RAIuN*. Vip. 14: v 2 t. T. 1. Yuryst. 2014. S. 106-110.

7. Kyrychenko A. A. Khronolohyia y osnovnie etapi razrabotky klasyfykatsyy yurydycheskykh nauk. *Pershi Mykolaivski yurydychni dyskusii: materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konfer.*, 18 travnia 2016 r. Zb. nauk. st. Mykolaiv: MNU im. V.O. Sukhomlynskooho, 2016. S. 62-68. URL : <https://www.academia.edu/26851457/>.

8. Kyrychenko A.A., Tuntula A.S. Novaia doktryna klasyfykatsyy yurydycheskykh nauk v kontekste ykh hyperhruppovykh zadach y po ynim osnovanyiam. *Pershi Mykolaivski yurydychni dyskusii: materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konfer.*, 18 travnia 2016 r. Zb. nauk. st. Mykolaiv: MNU im. V. O. Sukhomlynskooho, 2016. S. 68-73. URL: <https://www.academia.edu/26851457/>.

9. Kyrychenko O.A., Tuntula O.S. Innovatsiine rozuminnia klasyfikatsii yurydychnykh nauk, sutnosti ta perspektyv rozvytku yikh okremykh hiperhrup ta hrup. Lektsiia № 4. Kurs lektsii z navchalnoi dystsypliny “Pravoznavstvo”: navch. posibnyk. Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2019. 76 s. URL: <http://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/1028-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-innovatsijne-rozumynnya-klasifikatsiji-yuridichnikh-nauk-sutnosti-ta-perspektiv-rozvitku-jikh-okremikh-gipergrup-ta-grup-lektsiya-4-kurs-lektsij-z-navchalnoji-distsiplini-pravoznavstvo-navch-posibnik>.

10. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S., Tkach Yu. D. Innovatsii yurysprudentsii v zabezpechenni zhurnalistskoi haluzi prava ta mediabezpeky: monohrafiia. Varshava: RS Glob-al Sp.z O.O., 2021. 98 s. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/40>.

11. Kyrychenko O.A. Pravovy status sub'ektiv podolannia hospodarskykh kryminalnykh ta inshykh pravoporushen: pidruchnyk dlia mahistriv spetsialnosti 081 Pravo. Chastyna 1: Osnovna chastyna. Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2024. 260 s. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1QvFmkpHX72G7JzzZj790zKTAbf0fKnUM>.

12. Kyrychenko O.A. Bazovi innovatsiini dosiahnennia yurysprudentsii: monohrafiia. Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2024. 2528 s. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1QvFmkpHX72G7JzzZj790zKTAbf0fKnUM>.

13. Kyrychenko S.A. Sushchnost y perspektyva rozvytia otdelnykh hrupp yurydycheskykh nauk. *Nauchnie trudi RAIuN*. Vip. 14: v 2 t. T. 1. Yuryst. 2014. S. 111-116.

14. Kovalev V.A. Anhlyiskaia sistema sudebnikh dokazatelstv (na russkom yazyke): avtoref. dyss. ... kand. yuryd. nauk; spets.: 12.00.08. Moskovskiyi hos. un-t. Moskva, 1975. 20 s. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/15940/1/Kovalev_1975.

15. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy: zakon Ukrainy vid 6 lypnia 2005 r., № 2747-IV. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 2005, № 35-36, № 37, st. 446, iz zminyamy, zghidno iz zakonom Ukrainy № 3533-IX vid 11 kvitnia 2024 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.

16. Konstytutsiia Ukrainy: zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 1996, № 30, st. 141, iz zminyamy, zghidno iz zakonom № 27-IX vid 3 veresnia 2019 r., VVR, 2019, № 38, st. 160. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.

17. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy: zakon Ukrainy vid 13 kvitnia 2012 r. № 4651-VI. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2013. № 9-10, st. 88, zi zminyamy zghidno iz zakonom № 3687-IX vid 8 travnia 2024 r. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

18. Lantsedova Yu.A. Novaia doktryna konstytutsyonnoi otvetstvennosti. *Hosudarstvennaia vlast y mestnoe samoupravlenye*. 2014. № 1. S. 9-13. URL: <http://lawinfo.ru/catalog/6653/6882/1/>.

19. Lykhovaia S.Ya., Lantsedova Yu.A. Polynauchnaia sushchnost krymynolohyy po novoi klasyfykatsyy yurydycheskykh nauk. *Vserossyiskiyi krymynolohycheskyi zhurnal*. 2017. T. 11, № 3. C. 465–472. Mezhdunarodnye naukometrycheskye bazy dannykh “Web of Science”. URL: <http://cj.bgu.ru/reader/article.aspx?id=21708>.

20. Orlova O.O., Kuchuk A.M., Minchenko O.V. Zahalna teoriia prava: navch.-metod. posibnyk. Sumy: DDUVS, 2020. S. 50-67. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5081/1/%d0%a2%d0%94%d0%9f%20%d1%87.%202%20281%29.pdf>.

21. Teoryia hosudarstva y prava: uchebnyk dlia bakalavrov / pod red. V.K. Babaeva. 5-e yzd. Moskva: Yzdatelstvo Yurait, 2023. S. 25-30. URL: <https://urait.ru/viewer/teoriya-gosudarstva-i-prava-531710#page/31>.
22. Teorolohiia yurysprudentsii (novitnia kontseptsiiia “Teorii prava”): navch. posibnyk / za nauk. red. O.A. Kyrychenka. Mykolaiv: Vyd-vo ChDU im. P. Mohyly, 2010. 392 s.
23. Tkach Yu.D. Teoretychni osnovy kryminalistyky (periodyzatsiia, poniattia, systema, mizhnaukovyi status): monohrafiia / za nauk. red. O.A. Kyrychenka. Odesa: Vyd-vo OIuI NUVS, 2007. 176 s.
24. Topolevskiy R.B., Fedina N.V. Teoriia derzhavy i prava: navch. posibnyk. Lviv: LvDUVS, 2020. 268 s. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3293/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-13-07-20.pdf>.
25. Tuntula A.S., Kyrychenko A.A. Novaia doktryna sushchnosti otodelnikh hrupp antydelyktnikh yurydycheskykh nauk. *Pershi Mykolaivski yurydychni dyskusii: materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konfer.*, 18 travnia 2016 r. Zb. nauk. st. Mykolaiv: MNU im. V. O. Sukhomlynskoho, 2016. S. 73-76. URL: <https://www.academia.edu/26851457/>.